

Column

Rimba

Peter Koomen
pkoomen@worldonline.nl

Als u dit voor het eerst leest ben ik waarschijnlijk op weg naar Borneo. Ik zou eigenlijk de volgende column al geschreven moeten hebben, maar waarschijnlijk heb ik dat nog niet gedaan. De redactie moet maar hopen dat er vanuit de rimboe te e-mailen valt. Op Borneo is veel gekapt en gebrand, maar gelukkig is er nog rimboe over. Vreemd genoeg noemen ze het daar 'rimba'. Wie er ooit mee in aanraking is geweest is voorgoed van de Nederlandse rimboe genezen. Wat is het hier toch eigenlijk een kleinzielige verzameling cultuurlandschapjes, waar onder het mom van natuurbescherming van alles aan gepiepepoot wordt. Geen plek is nooit op de schop geweest. Ieder bos is aangeplant. Contradicties als 'agrarisches natuurbeheer' worden volstrekt normaal gevonden. In Nederland is alles getuinierd.

Als u dit voor het eerst leest, heb ik het alweer twee maanden geleden geschreven. Dat was in de tijd dat ik na een lange winter zelf weer lustig kon tuinieren. Ik kreeg daarbij veel koninklijk bezoek. De voortuin staat dankzij het getuinier van de vorige eigenaar vol met veredelde heidesruikjes. Die zijn klimatologisch dusdanig de kluts kwijt dat ze de hele winter doorgaan met bloeien. Dikke hommels vliegen in het voorjaar dankbaar af en aan voor een powerontbijt. Het zal met de hommelsstand in mijn tuin wel goed zitten dit jaar. Dilemma: laat ik die tegendraadse heidesruikjes staan of ruil ik ze in voor iets natuurlijkers? Kies ik voor de hommels in het voorjaar of voor een grotere insectendiversiteit later in het jaar? Natuurbescherming is keuzes maken.

Ik kies in elk geval tégen de limonadewespen. Het lijkt erop dat de wespenkoninginnen het dit jaar laten afweten. Blijkbaar is mijn bestrijdingsmethode van vorig jaar boven verwachting succesvol geweest. Ik geef hem hierbij graag als tip. Eigenlijk is het een variant op de methode die bladluizenkoning Hille Ris Lambers propageerde in de tijd dat sigarenrook nog te snijden was. Hij ving in het voorjaar de koninginnen weg als ze bij zijn tuinvijver kwamen drinken. Ik heb een krachtiger lokmiddel ontdekt.

Men plante een berkje of wachte tot deze spontaan uit de grond komt. Men late de berk een jaartje of tien groeien en hakke hem dan ongeveer een meter boven de grond af. Men lette even op of de rest van de berk een kant opvalt die niet al te veel kwaad kan. Vervolgens blijft er een stomp over die soms nog wat stuiptrekwijgjes vormt, maar toch meestal snel het loodje legt en begint te vermolmen. Men houde de stomp in het voorjaar goed in de gaten en vange iedere koninginnenwesp die erop af komt om bouw materiaal te halen. Even goed in de koninklijke thorax knijpen en op de tuintegels leggen voor de vogels. Ga hiermee door tot koninginnedag. Dan zijn de koninginnen op en komen er dat jaar geen wespen meer. In het verleden behaalde resultaten zijn geen garantie voor de toekomst, maar proberen kan geen kwaad. Men neme ruim de tijd om de burens uit te leggen waarom men toch regelmatig als een idioot met een netje staat te zwaaien in de tuin.

Ik kies ook tégen de mieren die een luizenmelkerij in

mijn pas verworven perenboom willen stichten. Op de grond mogen ze best rondlopen, ten prooi aan allerlei gevederde roofdieren, maar van de perenboom moeten ze afblijven. Die is binnen mijn natuurgebiedje hoogst zeldzaam want er is er maar een. Ik heb verder in de hele wijk nog geen andere perenboom gezien. Mocht de mijne het loodje leggen, dan krijgt de totale perenbomenpopulatie in de wijk een onherstelbare klap te verwerken. Ik heb de perenboom dus tot aandachtsoort verklaard en op mijn rode lijst gezet om bescherming af te dwingen bij mijzelf. Dat doe ik door een stuk van het allerplakkerigste plakband dat ik in huis heb om de boomstam heen te draaien met de plakkerige kant naar buiten. Een zeer succesvolle beheersmaatregel. Het is best gemakkelijk om te zien hoe de miertjes die al in de boom zaten lichtelijk in paniek raken als ze niet meer naar beneden kunnen lopen. Net goed. De welig tierende lieveheersbeestjes zullen afrekenen met de bladluizen.

Ik kies vóór de gaasvliegen. Ik kan weinig anders, want ik heb een gaasvliegenhotel voor mijn verjaardag gekregen: een soort plastic weerhuisje met laagjes golfkarton erin. Het hangt aan de schutting, maar het loopt er nog niet storm. Af en toe doe ik dus maar een herintroductieproject. Dan vang ik 's avonds in het parkje wat gaasvliegen. Die worden allemaal gemeten, gewogen, gevaccineerd en gezenderd voor het hotel afgeleverd. Helaas willen ze er meestal niet in. De zenders wijzen uit dat ze het gezelliger vinden bij de verlichte tuinvijver van de burens.

Zo ben ik lekker bezig de natuurbalans in mijn reservaatje bij te regelen. Maar als u dit voor het eerst leest, kom ik pas over een maand terug. Een kleine ecologische ramp zal hebben plaatsgevonden. Mijn tuin zal behoorlijk verwilderd zijn en de burens zullen er schande van spreken. Maar misschien moet ik er dan maar gewoon niets aan doen. Misschien komt er dan wel rimba. Verbeter de wereld, begin bij je eigen achtertuin. Zou ik dat durven, met al die burens?

